

դառնալով Ս. Յակոբի վանքը կը շարունակէ իր պաշտօնը: Իր կնոջ և որդւոյն մահէն յետոյ 1871ին կ'ընդգրկէ եկեղեցականութիւնը և կը շարունակէ նկարչութեան արուեստը. 1872 - 80ին կը վարէ Եգիպտոսի կալուածոց և Գամասկոսի տեսչութիւնները. Ն. Ռուսաստանի Շամախիի, Աստրախանի, Բեսսարաբիոյ եւ Նոր Նախիջևանի վիճակներուն (1881—85). եպս. կը ձեռնադրուի 1885ին, և Ս. Յակոբի վանքը վերադառնալով՝ կ'ըլլայ դարպասընկալ և միեւնոյն ժամանակ ուսուցիչ կրօնի և հայերէնի (1885—1903). Հրաւիրակ Յարութիւն պտրք. ի 1888 ին. Տեսուչ Փառ. վարժ. ի (1889—92). անդամ Տն. Ժողովի (1891—1905). մինչև վերջը հետևած է նկարչութեան և թողած է զանազան կրօնական պատկերներ: Իր Նոր - Նախիջևան գտնուած ժամանակ նկարած է Հոգեգալստեան մեծադիր եւ շքեղ պատկեր մը զոր տեղւոյն Բարեգործական ընկերութիւնը իր 25ամեայ յօբելեանին առթիւ կը նուիրէ Ս. Սաչ վանքին: (Լուսնայ, 1901, էջ 157). վախճանած է 1907ին: Արքեպիսկոպոսութեան կոնդակը 1907ին կը հասնի յետ մահու: Ս. Յակոբի վանքին յիշատակ կը թողու չորս մթերանոցներ, երկուքն Երուսաղէմի և երկուքն Յոպպէի մէջ:

Իր գրական գործերն են. 1° Աղօթագիրք Ս. Տեղեաց, (տպ. Երուսաղէմ, 1867). 2° Երկու խօսք եկեղեցւոյ պաշտօնից ողորմած, (տիպ. Երուսաղէմ, 1872). 3° Ասեկ մարդու քարեկաւը, (տպ. Երուսաղէմ, 1873). 4° Կեանքի առնուած փոքրիկ քարոյսկան պատմութիւններ, (տպ. Երուսաղէմ, 1891). 5° Երկու խօսք Ազգ. դաստիարակութեան վրայ. 6° Ս. Երուսաղէմի Հայոց ազգային վանուց մասին տեղեկութիւններ. (տիպ. Ռոստով 1883). «Միօն» ամսաթերթին մէջ ունի յօդուածներ եւ քերթուածներ: Ինչպէս նաև թէոզորոս Զուղայիցիին Եկեղեցի Հայաստանացիին մէջ քարոզներ գրած է: Կրօնական նիւթերու վրայ իր անտիպ աշխատութիւնները կը մնան Ս. Յակոբի վանքին ձեռագիրներու մատենադարանին մէջ:

ՄԱՄԲՐԷ ՎՐԴ. — Մբ. Զո. 1862 ին:

ՄԱՄԲՐԷ ՎՐԴ. ԳԱԼՅԱԵԱՆ, ԶՄԻՒՌՆԻՍՅԻ. — Մբ. Ծ. 1890 ին. աշկ. Պէրութի Յրանսացւոց վարժ. ին. ուսուցիչ Քրանսերէնի Փառ. վարժ. ի. Զո. 1923ին. ժամարար Յոպպէի 1924ին. Հոգևոր հովիւ Մարսէլի 1925 ին. այժմ կը պաշտօնավարէ յԱմիրիկա: